

TIDEVARVET

Nr 32. 7 aug.

Tidevarvet N:R 32

Internationella Kvinnoförbundet för fred och frihet har hållit sin behåddade kongress i Dublin omkring överläggningsämnet: *Nästa steg mot fred*. Doktor *Naima Sahlbom*, en av kongressens svenska delagater, har givit oss några intryck därifrån i artikeln: *Fredsmötet på stridernas ö*.

Lenin och Tolstoj är skriven i anslutning till årsdagen av världskrigets utbrott.

Ekeredsprogrammet och Femic spaltens kommentarer till en punkt däri ha utlöst mycket olika reaktioner. Våra artiklar: *Dagens Nyheter* och *Ekeredsprogrammet* samt *Mannens rätt och kvinnans*, ge tydliga bevis därpå.

Den första kursen av kvinnliga verkstäder har hållits under ordförandeskap av yrkesinspektorn Kerstin Hesselgren. I artikeln *Kvinnliga verkstäders värdnad* återger en av våra medarbetare sina intryck från kursen.

De Stränga arbetsgivarna ha framlagt sina synpunkter på sjuklöskösterselevernas klagomål från förra nummer av Tidevarvet.

Trafikkontrollören *Anna Westergård* redogör för hur man i Danmark tar på problemet att höja den allmänna moralen.

Elsa Wilkens skriver om *Ernst Ahlgrens* redovisning i anslutning till Ingrid av Schulténs värdfulla arbete över den svenska författarinnan.

Om *Turkiets kvinnor* berättar en finak kosmopolit, baron *A. Wallen*.

Sänd minneshyllning genom **Blomsterfonden** Tel. Blomsterfonden. Adr.: Arsenalsgatan 6, n. b. STOCKHOLM.

Koss ihåg **Barnets Lycköppning** erhålles genom *Föräldringsklubben* och *Barnmorskor* samt DE BLINDAS FÖRENING Majorgatan 12. STOCKHOLM.

Fredsmöte på stridernas ö

Av dr *Naima Sahlbom*

En fredskongress på Irland, ännu icke stabiliserad efter tusenårigt krigstillstånd, det är väghalst experimentet men värdigt Kvinnoligan, som den på andra håll vecla bakgrunden till slagorden ekonomisk och kolonial imperialism, minoritetsproblemen, skillnaderna och sväppningen kontra militarism etc. Med befinnran åhörde man sedan i plenarföraslingen rapporter om intressanta och sakliga översikter, och man greps av tacksam förövning över att Kvinnoligan med sitt ideella framtidsprogram kunna attrahera så många förmögur, inte bara överlagarna folktalare, men klara och kloka huvuden. Kanke självärda experter, ty endast få av dem ha betrots att sitta vid mästarens fötter (n. b. i Nationernas Föbund) nämligen engelskan Mrs Swanwick och norskan fru Larsen-Jahn.

Vid den första sammankomsten med dess glada igenkänningsenergi sågs man en värdig observation: så många shinglade huvuden, gamla och unga, mest gråhåriga ungdomar! För veteranerna Anita Augsburg och Lida G. Heyman är det ett självklart uttryck för frijordhet, Frida Perles ofömda knappt gråsprängda lockade huvud påminner om Holbeins porträtt, Yella Hertzka har fått en självsvärde touche och passar Ligans enart terribel, Marcelle Capys svarta lejonans skalas expressivt vid hennes passionerade brandtal, den irländska presidenten njukt vägrade korta lockar förhöja den kvinnliga charmen — och så hela raden av amerikanska arbetsvuden.

Tors jag förråda, att Jase Addams mellan fyra ögon beklände sin avund. Efter denna respektlösa mellanaktreflexion är det på tiden att övergå till den dramatiska björpändan, diskussionen om Ligans program. Meningsskilligheterna angående formuleringen för förbundets ändamål hade lett till de mera betänksamma sektionernas opposition mot det radikala Washingtonprogrammet med dess de-taljerade punkter. Ett svenskt medlingsförslag med frihet för mera avancerade grupper att fasthålla vid Washingtonformeln vann stora sympatier. Men det att undvika en uppbländad debatt om skilda förslag, som i sista stund inkommit, anfördes till de skandinaviska sektionerna att

inarbete de olika önskemålen i en deklara-tion, som redan använts för publika-tioner. De vid föregående kongresser antagna programpunkterna lämnades alltså orörda att i princip utgöra basen för olika sektionernas nationella arbete.

I känsla av det gemensamma målet och förbundets obrutna solidaritet antog också kongressen denna internationella deklara-tion:

Internationella Kvinnoförbundet för fred och frihet vill förena kvinnors alla länder, som äro motståndare till varjag slags krig, exploatering och förtryck och som arbeta för universell avrustning och för lösendet av konflikter genom erkännandet av mänsklighetens solidaritet, genom medling och stiljedom, genom internationellt samarbete och genom tryggandet av social, politisk och ekonomisk rättvisa för alla, utan hänsyn till kön, ras, klass eller trosbörnelse.

De nationella sektionernas arbete är baserat på de resolutioner och deklara-tioner, som antagits vid Förbundets internationella kongresser.

Sluttrycket av Förbundets 5-te kongress blev att det personliga utbytet är nödvändigt för ömsesidig förståelse av lokala svårigheter och för att precisera de olika ländernas insatser i det omfattande arbetsprogrammet. Men då de stora kongresserna i hög grad inkräkt på sektionernas ekonomi och tid med till fara för de nationella uppgifterna beslöts att öka intervallen från två till tre år, men att desutom genom flyttigare ambulander exekutivmöten söka stödja det lokala propaga-daarbetet i olika länder.

Och när man, något medtagen av intensivt kongressarbete, av en oönd-vikliga språkförbitringen och ej minst av den rörande gåstriftern, som utfylde varje pass från den "social events", sliter sig loss från den ledningsöppna grän till det med en varm önskan att den irländska sektionens förhoppningar måtte införas, att genom kvinnornas medlande inflytande den inre samling måtte påskyndas, som ensam kan tillförsäkra det av övermånskliga lidanden ännu blöddande landet en lycklig framtid i full frihet.

Åter inföll därigenom av krigsutbrottet på en söndag. Därigenom blev det lättare att återkalla minnet av den svarta söndagen eller svårare att undgå det.

En liten grupp av tillfälligt samlade människor talade väder och vind och regatta, då en taktlös person påstodligt sade: jag tycker jag hör mobiliseringsklingningar hela dagen.

Det kom en ryning av obegav över slökapp, och man började tala något om sina minnen från den dagen om sina desasa.

Det märktes dock hur vanetikändast denna och smuts lagt sig över detta oerhörda minne. Den som för-

sökte att på detta minna bygga någon fredsteori eller någon ny politik, fick till livs alla de väkande spetsfundigheter, varmed man vill göra omöjlig det omvändelse, det genom-brott till en ny tid, som i första upprördheten efter kriget syntes så lätt. Det märktes ingen besvikelse över att det gamla tänkandets människor sakboterat avrustningsnåden genom att betögga platserna i N. F:s avrustningskommission, alldeles som i vår tideräkningens begynnelse hedsvärlden saterode Jesu lära genom att förklara sig anta den.

En uttalad besvikelse över att vi ännu hålla på med att kompromissa

inarbete de olika önskemålen i en deklara-tion, som redan använts för publika-tioner. De vid föregående kongresser antagna programpunkterna lämnades alltså orörda att i princip utgöra basen för olika sektionernas nationella arbete.

I känsla av det gemensamma målet och förbundets obrutna solidaritet antog också kongressen denna internationella deklara-tion:

Internationella Kvinnoförbundet för fred och frihet vill förena kvinnors alla länder, som äro motståndare till varjag slags krig, exploatering och förtryck och som arbeta för universell avrustning och för lösendet av konflikter genom erkännandet av mänsklighetens solidaritet, genom medling och stiljedom, genom internationellt samarbete och genom tryggandet av social, politisk och ekonomisk rättvisa för alla, utan hänsyn till kön, ras, klass eller trosbörnelse.

De nationella sektionernas arbete är baserat på de resolutioner och deklara-tioner, som antagits vid Förbundets internationella kongresser.

Sluttrycket av Förbundets 5-te kongress blev att det personliga utbytet är nödvändigt för ömsesidig förståelse av lokala svårigheter och för att precisera de olika ländernas insatser i det omfattande arbetsprogrammet. Men då de stora kongresserna i hög grad inkräkt på sektionernas ekonomi och tid med till fara för de nationella uppgifterna beslöts att öka intervallen från två till tre år, men att desutom genom flyttigare ambulander exekutivmöten söka stödja det lokala propaga-daarbetet i olika länder.

Och när man, något medtagen av intensivt kongressarbete, av en oönd-vikliga språkförbitringen och ej minst av den rörande gåstriftern, som utfylde varje pass från den "social events", sliter sig loss från den ledningsöppna grän till det med en varm önskan att den irländska sektionens förhoppningar måtte införas, att genom kvinnornas medlande inflytande den inre samling måtte påskyndas, som ensam kan tillförsäkra det av övermånskliga lidanden ännu blöddande landet en lycklig framtid i full frihet.

Lenin och Tolstoj

mellan fred och kalsprutning, möttes från en av de närvarande med den kategoriska satsen: den, som älskar sitt land måste hålla på försvaret.

Detta påstående delade omedelbart upp de närvarande, och den ena gruppen bestod av bara en person. Denna person fann formeln ganska mot-sliglig. Den kan ha varit såmen en gång, liksom det har varit sant, att den östgöte, som älskade sitt småkungarrike måste hålla på försvaret mot Västergötland. Men det kom en tid då uttrycket för samt östergötlandskirke blev att lägga ner försvaret och plåna ut gränsen mot Västergötland. På (Forts. a sid 6).

Nr 32. 4 ärg. 1926

Det rör dem icke

H. G. Wells kommer till botten med en roman i tre delar. Det övermåskas ingen, men rykten har väckt en viss sensation, av den anledningen, att han förklarar att kända/utvida personligheter komma att figureras med sina namn, drag och karaktäristiska i en förovärt diktad handling. Vilka det blir vet man inte. Men Mac Donald kommer kanske att i första kapitlet fara med handen genom sitt yviga vita hår och dra hop sina buskiga ögonbryn, Wells själv kommer att älska sin pipa, medan han lysnar till ett samtal mellan gravarbetarnas ledare Cook och ark Herbert Samuel ordföranden i kolkommissionen.

Man kommer kanske att träta skragen vid sista utlyndsvalot, arbetarkvinnornas ledare, miss Bondfield, lady Astor och lady Oxford, Rebecca West och Sybil Thorndyke, och känna igen deras faktiska klänningar.

Det är inte så säkert, att denna nya slags roman blir särskilt rolig för en publik som icke lämnar till de betänkta personligheter, vilka komma att figurera där. Men vad som var intressant var verkligen den möteringen Wells själv gav sitt tilltag. Den som vill skriva en ärlig utredningsroman, menar han, kan inte undgå att ta med i den sin vida betänkta verksamhet för att de spela en så stor roll i samtidens liv. En levnadskildring måste bli helt öviken om Baldwin är premiärminister eller Mac Donald. Man måste ta med en i utdrömmen de människor, som göra tiden.

Det är en typisk engelsk tankelag. Minnet det går att flytta över den på svensk botten?

Faktum är ju att våra romaner i allmänhet röra sig ett tidöst plan. Det förekommer aldrig i dem någon antydning om vem som är statsminister, man ser ingenting av de ledande personligheterna i det politiska, ekonomiska eller konstnärliga livet.

Är det näppe av rädsla för kritikerna, som författarna, foga inför utskuten att bli kallade halvjournalister eller kåsörer, lämna sin tids typiska drag å sido? Eller är det inte så, att de känna på sig att det vore följligt, att av samvetsgränhet liksom C. G. Ekman, Elned Löfgren, Arthur Engberg, Torsten Fogelqvist, Ragnar v. Koch och Kerstin Hesselgren uppträda i en nutidenskildring? Lovigt därför, att de människor som skriver roman om leva sitt liv, ålaka och ålaka, hata och öds präcis på samma sätt under Ekman som under Trygger eller Sandler?

Det är visserligen icke följligt, vilka som stifta eller administrera lagarna eller skriva politiska ledare i ett land. Man kan mycket väl klargöra för människorna, att det rör dem, hur hand styres, att i t. ex. valutopplikens, barnavårdslagarna, tilldelningen, ingripa i deras liv, och att deras öde vid ett givet ögonblick kan bero på vem som är ecklesiastik- eller justitieminister. Men det rör dem icke att det rör dem.

De förtärs är som romanförfattarna låta dem göra: ålaka, hata, tida och äs i en isolerad och tidlös värld.

Devinz.

Husmoderns arbete

består till icke ringa del i utväljandet av de bästa inköpsklivom För livsmedel är valet lätt. I våra 129 butikter gäller principen: högsta kvalitet till lägsta pris.

Konsumentföreningen Stockholm m. O.

TIDEVARVET

Utkommer varje helgfördag.
Slussplan 1, 2 tr., Stockholm.

REDAKTOR:
Elis Wägner.
Mottagnings tid kl. 10-12.
Norr 40 42.

EXPEDITION:
Norr 252 43.
Kontorstid kl. 10-12 f. m. 1-3 e. m.

PRENTERINGSPRIS:
För 5-år kr. 5:50, halvår kr. 3:—,
kvartal kr. 1:75 Lönemåner 15 öre.

ANNONSPRIS:
per millimeter
Textsida eller särskilt be-
gård plats 20 öre
I text 20 ..

Rylander & Olsson Boktryckeri
STOCKHOLM 1926.

Tidevarvets Rådfrågningsbyrå för föräldrar Slussplan in torsdagar 9.30-10.30 f. m.

Mathilda Staël von Holstein
Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Malmögatan 3, Stockholm.
Telefon 244 88, Norr 244 19.
Familiärätt, Hyresrätten. Testamen-
ten. Bouppteckningar. Förfråg-
ningar från landsorten besvaras om-
gående.

EVA ANDÉN'S Advokatbyrå
Inneh. Eva Andén. Ledamot av Sveriges
Advokatsamfund.
Lilla Vattug. 14. Tel. 75 76. Norr 183 36.
STOCKHOLM.

SPECIALITET: Familje- och arvskas-
sationer, testamenter, försäljningsuppdrag.
Även skriftliga förfrågningar.

Införd genom
Stockholms Läkareförening

Doktor Gerda Kjellberg
har återtagit praktiken

Dr Sigrif Björkstén-Wolontis
INVARERT SJUKDOMAR
*Langsgårdar samt röntgenfoto-
grafering och lungor*
Odgatan 58, IV, hiss.
Mottagn. 3-5 ell. efter överenskom-
melse på Tel. Vans 10 19 (Person-
lig telefonid 569-9).

Doktor Fähræus
Hjär- & Hudsjukdomar, Nervsjukdomar
Karlvägen 48, Stockholm.
Mottagnings-ell. överenskommelse per tel.
707 18, kl. 10.30-12.

Tandl. Greta Johansson,
S:t Eriksgatan 100, 3 tr. (Vasastaden)
Tel. 840 22.
Mottagnings tid: 12-1, 6-7 eller efter
överenskommelse.

Advokat Hugo Lindberg
Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Norrlandsgatan 8-10, Stockholm.
Tel. 147 99, N. 101 50.

ASTRAS Barnpuder

Antiseptiskt ströpulver mot
höudhöst och skändar hos
spädbarn. Helande och smär-
tstillande vid liggår, skavår
och dylikt.

Bark med strölock
Kronor 1-—
Föreläses på apotek och i tekniska affärer

Engelbrekts Sjukhötterskebyrå
ansöker sjukhötters och barnhötters-
skor. Valhallvägen 18, II, Stockholm.
Tel. 861 81. N. 241 13

Ekeredsprogrammet och Dagens Nyheter

Dagens Nyheter förklarar i sin le-
dare av den 4.8 att tidningen "med
verklig tillfredsställelse" tagit del av
"Önskelistan från Ekered". Tidning-
en träffar alldeles rätt, då den om
dessa program säger, att det är orga-
niskt utvuxet kring en gemensam cell-
kärna. Det är i samning resultatet av
ett mångårigt arbete, en syntes av
erfarenheter samlade av kvinnor som
stätt mitt i dagens liv och insett. Det
är också, just som tidningen arbetar, en
frisnand grundskildning som satts in
på olika områden och därigenom gi-
vit programmet dess enbetygheit.

Tidningen skriver:
"I resolutionens första del reses kravet
på upplysning. Och det går som en
röd tråd genom det hela en stark-
are tro på det uppnya omfömdets mar-
k på nya lagars och förordningar. Att
lära människor att se misstänkligt och
klokt i hitorand otäckliga spörsmål, att
lära dem ansvar, hänsyn och förståelighet,
det är, oändligt mycket viktigare än att
kasta all sin förtröstan på nya lagar, som
kanne sakna varje förmåga att ge män-
iskorna en ny syn."

Den varma anslutningen till pro-
grammet, den vilja att "vara med",
som tidningen ger tillkännan måste
mottagas med glädje av alla de kvin-
nor, som stå bakom Ekeredsprogram-
met. De äro alla fullt medvetna om
och ha alltid varit det, att det är ge-
nom samarbete mellan män och kvin-
nor som program skola formos ut och
genomföras, även om, eller just där-
för, att män och kvinnor ha delvis
olika erfarenheter att utgå från.

Sjuka och svaga
Marvino till den av tusentals hälsöfve
"WOMANLIGA METODER"
som beaktar sin välfärd i hemmet.
Både somliga kvinnor öfver-
tygningar.
**WENDELIN ORENHOLM, Köpings 37,
Stockholm, Tel. 1121 & Norr 37.**

Vita Korsets sjukhem,
STOCKHOLM.
Floragatan 12. Tel. Norr 12 50.
Lämplig vistelseort för resande från
landsorten, som i Stockholm söka
specialister, samt tillfälle till vård och be-
handling, även för reumatiska och
giktpatienter m. fl. i Psykiiska be-
handlingsavdelning 1, 2 tr.
Tyst läge. Med. priser.

Massage, Sebad, Anskå- & Fotbehandling
Kungälvsgatan 6, 1 tr. Norr 37 07.
Fru AGNES SVENSSON
En. Sjukvård.

**Privatdetektiv
Anton Brodén's Byrå**
68 VÄSTERLÅNGGATAN 68
Blagar alla till yrket hörande uppdrag.

Mot rynkor

Crème Anti-Rides Lybros
of Dr. Byl,
absolut tillförlitligt medel mot rynkor.
När och fyller ut rynkor kring ögon,
pansan o. munngöppna. Masser av en-
klimande. Pris 4:50 + porto.
Till landsorten med postförsäkrat.
A.-B. FRANÇA PARFUMMAGASINET
Hammagatan 5, mitt emot Nord. Komp.

**ÖstermansNya Förlösningshem
SKELLEPARGATAN 27, 4 tr. (hiss)**
STOCKHOLM.
Tel. Fjölkingssgatan 708 88, Fjölkingssgatan 708 82
Fritt val av läkare

Mannens rätt och kvinnans

Vi ha strax före tidningens press-
läggning mottagit en protestskrifvelse
från en del barnvårdsmän i Stock-
holm med anledning av artikeln Riks-
fadern. I ett följande nummer vi ha
återkomna med exemplifiering av de
genom verkningar i särfallen "flera fä-
der".

Nu endast några ord:
Ekereds resolutioner fattades av en
grupp intresserade och socialt kun-
niga kvinnor och är icke ett förfüll-
ord.

Kanske skola om några dagar barn-
vårdsmännen också medge att för-
svaret för mannens rätt icke är
läktydigt med angrepp mot vare sig
lagen i dess helhet, barnvårdsmän-
nen som kär, vilka till att arbeta med
den eller mödrarna till vilkas hjälp
de skriven. Vi anså icke ha misstänkligt
och ännu mindre
"icke tillståndigt misstänkligtgjort
alla".

Just för att lagarna som helhet äro
bra och barnvårdsmännen nödvändiga,
måste man vara rädd för det, som
kan tas till förevändning för en re-
aktion mot dem. Mest för mödrarna
skull och barnens. Om protestanterna
vetat det allra minsta om Tidevarvets
allmänna riktning och vad där skrivits,
om skydd för barn och mödrar, skulle
de icke misstänkt tidningen för att vil-
ja komma åt mödrarna eller barn-
vårdsmännen. Tydliga föreligger ett
missförstånd från barnvårdsman-
nens sida. Det har aldrig någon in-
frågats att icke det domstolen skulle kräva
bevisföring, detta är så självklart, att
det överhuvud icke behöves påpekas,
när det gäller en dylik process. Men
det är sätet, på vilket faderskapet
bevisas, som Ekereds resolutioner och
den ifrågakvarande artikeln protesta-
ra mot. Modern kan ha gjort sitt
val mellan flera möjliga färder till bar-
net redan innan saken kommer för
domstol. Många gånger har hemes
val skett utan att barnvårdsmännen
varit med därom. Men ofta, ser det
nödvändiga valet med barnvårdsman-
nens medverkan. Det är ja icke lätt
för barnvårdsmännen att mot mod-
erns uppgitt kära till barnafar en
annan än den modern bland flera
möjliga valt, även när valet dikteras
av krassa synpunkter. Men kanske
skadar det dock icke för dem som äro
inställda på att bevaka kvinnans rätt
att komma ihåg att även en man kan
ha en rätt som kan kränkas.

Det kan kanske vara bra att i detta
samband citera ifrågakvarande lagpa-
rafer. Det framgår ju tydligt, att
här finnes möjligheter till missök,
och att barnvårdsmännen, även där
de "reagera" mot de fall där flera fä-
der förekomma, ej alltid kunna
förhindra dessa missbruk.

I lag om barn uttöskens att be-
trädas så: "Varder uttösk att sva-
randen haft samlag med modern å tid
då barnet kan hava avlats, skall han
anses såsom fader, där ej uppenbart
är att barnet ej avlats vid det samlag.
Och i följande §: förekommer an-
ledning däri till att svarenden haft sam-
lag med modern å tid, då barnet kan
hava avlats, icke rätten föreliggan an-
tingen modern att med ett bekräftat
eller svarenden att med ett förnekat
att sådant samlag ägt med."

Ehuru vi blivt så illa åtgångna av
insändarna måste det glädja oss att ha
gett anledning till en så kraftig dekla-
ration från barnvårdsman-
nens sida. Måtte den höras ut bland deras kol-
leger i landsorten.

Skrivelsen har följande lydelse:
Undertecknade hava med indigna-
tion tagit del av signaturer Devines'
uttalanden om barnvårdsman-
nens allmänhet i artikeln "Riksfadern".

Vi ha strax före tidningens press-
läggning mottagit en protestskrifvelse
från en del barnvårdsmän i Stock-
holm med anledning av artikeln Riks-
fadern. I ett följande nummer vi ha
återkomna med exemplifiering av de
genom verkningar i särfallen "flera fä-
der".

Svart på vitt

Chamberlain och vapenexporten
I dagarna har Englands stricksamfund
Chamberlain i parlamentet svarat på frå-
gan om englands regeringens underhandlet
med Turkiet om leverans av vapen och
ammunition. Han förklarade att så icke
varit fallet men att möjligen enskilda fir-
mor gjort Turkiet dylika anbud, dock,
utan att, så vitt han visste, några affärer
blivit avslutade.

Enligt Sv. Dagbl. utnådas Chamberlain
vidare i detta sammanhang att varken i
Englands internationella förhållnelser,
eller i dess förhållande till turkiska reger-
ingen läge något som kunde motivera,
att regeringen hindrade engelska fir-
mor att till Turkiet exportera vapen.

Han fann inga skäl därför, och dock har
i sin samla parlament endast för några
månader sedan en ledamot framlagt fakta
om den internationella vapenhandeln, som
kunde vara skäl nog.

Vapenfabrikanterna hetsas genom pressen
till stämningen i alla länder för att öka
bidraget på myndigen. De besöka också
i betänksam i de länder dit de vilja ex-
portera. Den japanska amiralen Ito öf-
m.

Devinez vill göra gällande att den
moor som vill domstol kan bevisa att
den är en kvinna. De besöka också
i betänksam i de länder dit de vilja ex-
portera. Den japanska amiralen Ito öf-
m.

Försättningen lyder: "Detta sker
ofta i samråd med barnvårdsman-
nen, som inte inser det orätta i att ut-
nyttja lagen till det yttersta."
Detta beträna då icke för var-
je gång en ortvässa begås, lagen
djupt misskrediteras."

Detta är en mycket grav anklagelse
mot barnvårdsmännen. Dylika utta-
landen bidraga icke heller till att höja
aktningen för barnalagarna, vilka
framförallt kvinnorna, vilket parti el-
ler vilken samhällsklass de än tillhöra,
borde så själv kärling.

Engen tredje reagera starkare än
barnvårdsmännen inför dessa fall
med "flera fäder".
Skulle någon enda barnvårdsman
verkligen ha gjort sig skyldig till ett
sådant förfarande som Devinez åsyt-
tar är det väl därför icke tillståndigt
att misstänkliggöra alla.
Vi protesterar på det kraftigaste
mot den uppfattningen att barn-
vårdsmännen på ett så nonchalant
sätt utöskt sitt kall, att de i åldersöstra
rättvisan och misskrediterade lagen.
Stockholm den 2 augusti 1926,
*Cecile Strömér, Ellen Lokrantz,
Walborg Stelin, Helwig Heurlin, Ju-
dith Thörngren, Karin Dahl, Märtha
Flyrin, Marta Granfeldt, Eliabett
Widman, Anna Alander, Störj Lundin,
Johnny Jerström, Carin Carén,
Lull Lagerblad, Agnes Ebbingsham.*
Barnvårdsmän i Stockholm.

Stockholms populäraste Cafe är alljämnt Cosmopolite.
Genom sitt centrala läge, Vasagatan 5, mitt för Centralposten, sin bekväma sit-
telse, mjukheten av tidningar och tidskrifter, (ett 70-tal in- och utländska) samt
det härligaste och största är Cosmopolite mötesplats för alla som sitta värde
på kortare och trevna, i förening med behagliga priser. För ex. Kaffe 25 o 35.
Te 30, Choklad 40 o 50 öre, etc. Elegant klubb i 1 tr., med alla bekvämligheter,
pass för sällsamer, klubbar, fören, skolor, etc. Gör ett besök! Tel. vid beställ-
ningar Norr 0905.

Extra inkomst — hemarbete

genom att i hemmen utföra stickarbeten för egen
eller värde till. Vi har patenterade stickmaskin
ARE — specialmodell.
Säljes även med S. K. F. Klubb. Levereras till
svenska ståtliga institutioner.
Överbetald och till största del billigare, än normalt
salar då ni kan erhålla en bättre och billigare, än normalt
Are-Standard till endast kr. 125.—, vilken kan
konj. med rangordning för alla som sitta värde
Are långstickmaskin. Namnare värdeöverdömda sym-
maskiner med kullager. Begär prospect.

NORDISKA TEXTILKOMPANIET
Vaasgatan 15-17, STOCKHOLM.

SÖDERMANLANDS

**ENSKILDA
BANK**
Solidarisk Bank. Grundad 1865.

Kontor i Stockholm:
REGGERINGSGATAN 18,
Norrlandsgatan 2, Humlegårdsgatan 7, Horns-
gatan 66 A, Slussplan 1-3, Kungsgatan 60.

des år 1923 till ett svart fångelsestraff
emotom han tagit emot mutor av namn-
gymna engelska vapenfirmor.
Under världskriget förkom det ofta att
engelska soldater finga bildas och dö för
engelska kulor. En engelsk firma hade
en fabrik i Flinse, som sålde torpeder till
den österrikiska marinen. I kriget
användes dessa mot de engelska matros-
erna. Men aktieägarna blevo rika. En
annan engelsk firma hade kort före kriget
fått i uppdrag att befästa Dardanel-
erna i turkarna och levererade kanoner
till denna befästning. Vinsten kom eng-
elska kapitalisterna till goda men med
dessa kanoner nedbrändes truppsarna från
Nya Zeeland och Australien som kommit
för att bistå det betryckta moderlandet i
dess nöd.
Men Chamberlain ser ändå ingen an-
ledning att stoppa denna vapenexport från
England till utlandet!

Brev till de värmlingarna
Det schweiziska folkrättens anses ja vara
förbehålligt för andra länder och i sin-
fall allmän popularitet. Det kan kanske vara
av intresse att ta del av ett brev, som tre
schweiziska frödeprogram tillämnat till
den svenska värmiliga.
"Du, käre medborgare", så börjar bre-
vet, "tror att du är soldat bara emedan
det är nödvändigt för ditt fosterlands för-
var. Övertyg dig om, att alla soldater i
alla länder tro detta.
"Alla soldater i alla land tro att man
måste vara soldat för att i värsta fall
skydda modor, hustru eller syster mot fi-
endens våldsamhet."

"Men", fortsätter brevet att utveckla sin
syn. "Kvinnorna äro i fara just i krigs-
tider, just emedan det finns här, som
då, emedan arméer existera, emedan sol-
dater i alla länder villig ställa sig till för-
fogande som verktyg. Det är du som har
skulden, om din mor, fästmo eller syster
kommer i olycka.
Du tror, att du genom ansökan på vår
tacksamhet kanom att du gör militärjänst.
Vi undertecknare av detta brev, som re-
presentera tusentals medborgare, förklarar
sig tillämnat till denna värmiliga i din
egenkyn av soldat som ett skydd utan
som en fara för landet.

Det må vara dig smygigt, om du ännu ef-
ter världskrigets oönskighet kan finna
glädje i uniformen. Men räkna inle med
vår tacksamhet.
Den tillkommer dem, som avstå från den
kallblodiga förberedelsen till våldsgärder
och arbets på att öka förtröendet i vär-
lden."

Och du med god samvete kan göra mili-
tärjänst, så gör det, men om ditt sam-
vete ororar dig, så undertryck inte denna
oro. Vet att otaliga äro oroad som du
och inte kunna eller vilja få ro, för än
de funnit den väg, som riddar värd folk
och mänskligheten från nya krig. Sök
kontakt med dem och hjälp till att stuta
leden fastare."

De som undelat detta flygblad, ha alla
blivit hälsade.

Turkiets kvinnor

De flesta européer föreställa sig de turkiska kvinnorna som sagolikt sköna, sublimt låda odög. Och även om man vet, att haremsportar öppnats, har man icke haft tid och tillfälle att bilda sig någon ny förställning. Turkinnan är för västerlänningen i allmänhet något obestämt kvinnligt. Emellertid finner man, när man har tillfälle att någon längre tid vistas i Turkiet, att de nygerna från haremsväg frigjorda snabbt taga form i nya och överraskande konturer.

Härvidlag måste ett förhållande tagas i betraktande, som väl knappast är allmänt känt. Under de århundraden, då den europeiska kvinnan var personligen fri, men ekonomiskt slubbunden, åtnjöt Islam kvinnorna fullt ekonomiskt frihet, fastän de personligen voro så gott som slavar.

Då kort tid efter Muhammeds död de islamiska lagarna angående personerlig egendom utbildades med de romerska lagarna från Justinian tid som mönster, fingo kvinnorna fri dispositionerätt över sina personliga tillhörigheter, vare sig det gällde fast eller rörlig egendom, kontanta pennningar eller personliga effekter. Då en kvinnas far kunde dö, hennes man försökta henne, fann man det naturligt, att hon skulle hava ständigt kontroll över vad hon ägde. Därför har Islam kvinnor i alla tider kunnat köpa, sälja, eller på annat sätt avyttra sin egendom utan minsta tvång, och vid varje sådan handling fördrades ägarinnans egenhändiga underskrift.

Detta förhållande har i hög grad bidragit till att hos många turkiska kvinnor utvecklats ett vakat affärsinne och en god omdömesförmåga. Och därför stå de icke helt oförberedda, då de nu, utsäppta ur haremsfängelset, skola deltaga i människans brokiga liv. De muhammedanska kvinnorna göra i allmänhet intryck av att vara välbegåvade.

Den turkiska kvinnan är elegant, smärt och smidig, särskilt i de yngre åren. Man lägger märke till hennes ovanligt vackra händer, i motsats till armeniensans tjocka fingrar och klumpiga handlovar. Bliken ur de stora ögonen har ofta en anstrykning av vemod. Hon är rätt ofta blåögd och ljushårig. Så gott som alla äro europeiskt klädda. Det enda plagg, som i modifierad form bibehålles, är "scharschaf"en, huvuddäcket, som numera draperas efter individuell smak. Det är ytterst klädsamt, och

det vore skada, om det försvunne. Undantagvis ser man ännu på gatorna beslöjade kvinnor i gammalmodigt dräkt.

Överallt på offentliga och privata kontor i Konstantinopel och andra städer äro nu unga kvinnor anställda. Andra skriva för tidningar, ofta i ytterst radikala anda. Kvinnoklubbar ha upprättats. I Angora begåvade kvinnorna att få inrättat ett kafé, där de kunde mötas och diskutera dagens frågor vid en kopp kaffe och en cigarett. Många ha studerat vid "Constantinople Woman's College" eller vid berömda europeiska universitet. Också universitetet i Stambul har öppnat sina portar för kvinnliga studenter, även den medicinska avdelningen.

Inom societeten i Konstantinopel finnas åttioåttio damer, som i sina hem giva dansföreläsningar för såväl manliga som kvinnliga vänner och bekanta lika ogenerat och med samma negerjag, som i det s. k. civiliserade Europas sällskapsliv.

Även i starkt europeiserade turkiska hem är möbleringen anordnad i sin anseende i världen. Huvudsaken ligger består möblemangat av låga divaner längs väggarna och några små låga bord. Den stora, fria golvytan är täckt med dyrbara mattor, och det hela är hållet i vackert och konstnärligt samstämda färger. Detta är det typiska för en turkisk salong, som sedan mer eller mindre europeiserats, allt efter husinnans smak eller ryck.

Halidéh Edib Hanum, en högst betydande kvinna, för några år sedan politisk ledare, skönlitterär författare, talare och under kriget soldat, skrivande i de främsta flyttgravarna och tagande stridens färor gemensamt med de andra, berättar, att hon efter slutade universitetsstudier fick lust att möblera sitt hem på europeiskt sätt, vilket skedde. Hon upptäckte emellertid snart, att hon kunde sig i fängelse och längtade efter golvväddernas frihet. Hon lät därför största delen av den europeiska härtilhörighet efter försvinna. På grund av att hennes man, Adnan Bey, en tid guvernör i Konstantinopel, dragit sig tillbaka från det offentliga livet och bosatt sig i Paris, har Halidéh Hanum försvunnit från Konstantinopels horisont, men hon har outplånligt inskrivit sitt namn i det nya Turkiets historia.

Kvinnans framträdande ur sin tidigare isolerade tillvaro är nog ett av de löftestrikaste fenomenen i det turkiska reformarbetet. Men då emancipationen förberättades med nästan svindlande fart, är det klart, att den också har sina skuggsidor. Man klagar över, att den aristokratiska finfänslighet och takt, som förut kännetecknade turkinnan av god familj, löper fara att utplånas. Därom är det också att döma för en utslänning, men jag kan bevitna, att man fortfarande finner ytterst distingerade damer också i de alla "modernaste" kretsar. Man kan ju emellertid väl förstå, att ett så plötsligt lossande av alla band som det, vilket ägt rum i Turkiet, icke kan avlöpa utan överdrifter och missbruk. Man vill tömma frihetsens bägare till botten, njuta av allt, som hittills varit förbudet. Här ligger faren, särskilt på det erotiska området, som i Orienten spelar en stor roll.

Men det är ju sålla övergångstiderna öde att fostra brädmodighet och oberäkneliga lustar, och kommer man för plötsligt in i paradiset, flyger man rasat på den förbudna frukten. Det turkiska folket har emellertid så många vackra och solida egenskaper, att

Vem har gjort SCHÉELS RADIUM-TVÅL så populär?

Den milda, förmåna DOFTEN

och det sällent balsamiska luddet ha skafat Schéels Radium tvål otaliga vänner.

De utvalda beståndsdämlarna i denna tvål äro värdefulla och välgärande; tänk bara på Radiumförekomsten i densamma!

Om Ni är någon andelning ännu ej prövat Schéels Radium-tvål — köp hem en i dag!

Välbehållnen kontrolleras av Radium-experten Fil. Dir. N. Sahlbom.

Havets vaggång

Stundom i detta hemligtfulla solken som strömmar när himlen är blå, hör jag röster som leka och lulla. Ljudet av vågor som slå och slå. Inuti gor jätte och stöd åt en trevande tank i tidens ström. Är det en hälsning — ett lod från de levande, är det en dröm?

Skynna vandra och över oss slöda ändlös djup utom mät och mätt. Gör jag en död, bland ohända döda, är jag en skugga av skuggorna? Mott! Gör jag en grubbare själ, bland grubblande älvande något för evigt försjött. Djupt ur det skånda stöpa de bubblande, slögornas vaggång försonligt och mild.

ELSA DAHLÉN.

man säkert vägar emot ett lyckligt slut på övergångskrisen.

Något för tidigt var det väl, att Nezihé Muhiddin Hanem, ordförande i den turkiska kvinno-unionen, ingick till regeringen med anhållan om politiska rättigheter för den turkiska kvinnan. Val är Mustapha Kemal ytterst frimodig i sin syn på kvinnan, vars hjältemod och uthållighet, han lärde känna under kriget, men han är klok nog att icke gå för hastigt tillväga, särskilt i en omdaningstid, som i hög grad kräver insikt och erfarenhet.

A. Wallen.

Fa Emil Bäcklin
GLASMÄSTERI och RAMAFFÄR
I AD. FREDRIKSTORG 1 STOCKHOLM
Gott arbete!
Billigaste priser!
Telefon: Sö. 318 21 & 237 21.

Ernst Ahlgren rediviva

Ernst Ahlgren börjar ropas fram i tiden av publik och kritik. Den s. k. 80-tal litteraturen med undantag av Strindberg har annars råkat i glömska och lyses snart blott av studerande vid våra högskolor. Men Ernst Ahlgren lever, läses och analyseras av litteraturhistorikerna. Varför? Är det ej därför att Victoria Benedictons aldrig blev ett rummer i tendenskvinnornas led utan tillämnar förediktaren, vars verk äro uttryck för hennes innersta jag. Fjärran från dagbullett och striderna i huvudstaden fann hon djuperna i människohjärtana. Hennes psykologiska intresse av och varma kärlek till den skånska bygdens enkla människor blevo de grundläggande faktorer, vilka sammansmältes med hennes lidelsefulla karaktär och befruktades av en sjudande konstnärsdrift.

Så böttnar Ernst Ahlgrens litterära gärning i hennes personliga liv så som kanske endast Strindberg av hennes samtida. Fröken Ingrid av Schultén, vilken med sin "litterära studie" som hon anspråkslöst kallar den, nyligen givit ett omfattande och värdefullt bidrag till litteraturen om Ernst Ahlgren, har tagit sikte på denna samning kanske mer än någon föregående kritiker. Hennes framställning av Ernst Ahlgrens verk släpper aldrig hennes egen röda livstråd. Genom intressanta citat belyser hon uppbörst det faktum, att det självupplevta alltid ligger i botten, även där samtid och eftervärld framför allt sett tendensen. Det är på denna punkt, fröken av Schulténs arbete gör en insats i litteraturforskningen.

Hennes bok är dock emellertid så väl skriven och innehåller så mycket intressant material om en intressant personlighet att man ingehunda behöver vara litteraturhistoriker för att ha nöje av den. Författarinnan tecknar att börja med helt kort ytterlinjer till Victoria Benedictons anspråkslösa liv. Till det yttre bunden i ett omaka äktenskap, har hon, liksom alla människor, begåvade med stark konstnärsdrift, något roligt i sitt väsende. Hon är en iakttagare av livet och som står ensam.

Papperet, "den stora Boken" blir hennes enda förtrodda. Hennes vän Axel Lundegård är hennes litterära rådgivare och har en stor betydelse för hennes utveckling. Men hennes kvinnohjärta längtar hela livet efter "en varels med puls som bultar i samma takt som hennes, med lungor, som andas lika djupt som hennes". Hon finner till slut den man, som

Ingrid av Schultén: Ernst Ahlgren. En litterär studie. Söderströms förlag, Helsingfors.

skulle vara en jämbördig, en likställd. Men hennes liva kärlekshistoria blir en vringbild av den hon drömte och det är i förtvivlan däröver hon tar sitt liv.

Fröken Schultén övergår därefter till Ernst Ahlgrens produktion.

Det är med ett särskilt intresse, man följer författarinnans framställning av Ernst Ahlgrens kvinnoypper. Till skillnad från övriga 80-tal författares schematiska blodlösa figurer, äro hennes typer tagna ur den dubbla verklighet, som representeras dels av hennes skånska bygdeloft, dels hennes eget rummet. Först i tredje rummet, menar fröken Schultén, tillkommer inflytanden från den samtida litteraturen och dess olika tendenser.

Renhet, helhet i förhållandet mellan man och kvinna var ju ett tema, som genomgick hela Ernst Ahlgrens produktion. I Pengar riktades odden mot det äktenskap som bildas av föräldrar utan hänsyn till om det finnes någon inre fränskap mellan makarna. Selma i Pengar bryter sig ut ur ett oesdligt äktenskap och gör sig redo att skapa sig en självständig ställning.

I "Fru Marianne" utvecklas hjältinnan från en dådlös bortblemd flickunge till en dugande husmor och maka, som på sitt sätt föder i hemmet värme och kärlek till den sista hylfingen till dess sunda krafter. Själv hade Ernst Ahlgren då ännu ej mött kärleken på allvar. Att den stämplar fru Marianne kärlek till den sjufulle Fil Sundell som "osund stämningserotik" och dömer den att vika för hennes kärlek till den lika mannen, bevir mindre på någon lust att förhålliga äktenskapet än på den sambörighet med jordens liv, som går genom hela hennes författarskap. Ej delfäst existerer en självförjuvande lidelsefullt arbete var hennes paroll som människa och författare. Samtidigt kände hon som kvinna djupt sin ensamhet, det akriande behovet att ge sig ut i arbetet ej för dess egen skull utan av kärlek till en människa. Det är detta arbete och denna kärlek hon utmlärr i fru Marianne — så drömmar hon att framtiden skall gestalta livet mellan man och kvinna.

Fröken Schulténs givande bok ställer åter fram Ernst Ahlgrens starka lidelsefulla gestalt för våra ögon. Den lockar till förnyat studium av hennes böcker, icke minst av hennes folkvibrerättelser. Och vi ge den finska litteraturhistorikern rätt, när hon förutspår dessa en säker plats i den svenska litteratur som de där äga konstens eget bestående värde. De äga därjämte det självupplevda djupt mänskliga värde.

E. W.-n.

FÖRSÄKRING
SKANKER
TRYGGHET

FOLKET
Livförsäkring

SAMARBETE
Brand-Ölycksfall-Garanti-Bill-försäkring

Kooperationens Försäkrings-Anstalter
Kungsgatan 5 - Stockholm

Till Augusti-semesteren

För vinnande av utrymme för dagligen nu inkommande nyheter

Utförsäljas
alla våra sommarklädningar i
Voile, Crêpe de Chine och
Crêpe Georgette
till ytterst reducerade priser

MODESALON LOUISE
4 BIRGER JARLSGATAN 4
(INVID RICHE)

Ett monopol som bör brytas.

Kooperativa förbundet senaste kongress beslutade som bekant uppmana förbundsstyrelsen att vidtaga åtgärder för brytande av galoschmonopolen.

En undersökning av den svenska galoschindustrins ekonomiska resultat ställer utom allt tvivel, att denna industri i kraft av sin starka monopolorganisation fastställit oökliga priser för den inhemska marknaden.

Vådiga monopolvinster.

Vi behöva endast erinra därom, att de fyra fabriker, som är sammanslagna i galoschmonopolen, under krigsåren redovisat en sammanlagd vinst av 20 miljoner kronor på ett inbetalt aktiekapital av knappt 4 miljoner kronor samt att fabriken under den för de flesta företag ekonomiskt betydelsefulla perioden 1920—1922 redovisat ytterligare 23 miljoner kronor i vinst. Den kooperativa rörelsen vänder sig icke mot sådana under för konkurransframskapade vinster, vilka äro ett uttryck för företagens överlägsna prestationsförmåga, men då här föreligger en plamassig monopolistisk beskattning, måste åtgärder vidtagas i trots av de våldiga kapitalresurser, varöver monopolen förfogar.

En kooperativ fabrik.

Galoschmonopolen kan brytas på tvämsätt: antingen genom att K. F. organiserar en omfattande import eller genom att förbundet startar egen fabrikation.

En omfattande import vill K. F. av flera skäl icke gärna tillägga, särskilt med hänsyn därtill, att det inom landet råder arbetslöshet.

Igångsättandet av kooperativ tillverkning i ett fristående svenskt företag är ur nyss nämnda synpunkt uppenbart ett fördregat. Ett villkor för att detta skall kunna ske är emellertid, att de medel, som erfordras för startandet av en fabrik på höjden av teknisk effektivitet, kunna uppböras.

Kamp för sunda förhållanden.

Kooperativa förbundet har nu beslutat inbjuda den svenska allmänheten till ett direkt deltagande i kampen mot monopolism och trustväld. Det kommer sålunda att bli det svenska folket självt, som i sista hand får bestämma, huruvida fria och sunda förhållanden skola kunna återföras till oss allmänheten även i fortsättningen skall åtnötas med det nuvarande tillståndet. Det gäller nu i första hand att bryta galoschmonopolen och göra detta på ett sätt, som avsevärdt även andra monopolistiska företag från att missbruka sin makt.

K. F:s industrifondbevis.

Kooperativa förbundet inbjuder härmed till tecknande av "Industrifondbevis" i Kooperativa förbundet. Dessa bevis återbetalas efter 20 år och löpa med en årlig ränta av 5½ procent samt utsläppas i valörer om 25, 100 och 1 000 kr. Teckningen bör ske omedelbart. Inbetalning kan ske på olika sätt, och på sådant sätt, varom upplysningar komma att delgivas dem som tecknat sig. Tecknade bevis bör dock vara inbetalda först den 15 juni 1927. Teckning kan ske antingen genom insändande till Kooperativa förbundet eller till närmaste (till K. F. anslutna) konsumtionsförening av nedan bifogade anmälningsblankett. Anmälningsblanketter tillhandshållas i hvar ledets i samtliga till Kooperativa förbundet anslutna konsumtionsföreningar.

Till KOOPERATIVA FÖRBUNDET STOCKHOLM I.

Undertecknad emäller sig härmed att på de villkor, som anges i inbjudan, teckna — stycken av Kooperativa Förbundets industrifondbevis à kr. 25:—, kr. 100:—, kr. 1,000:—.

(Styck det som ej tecknas.)

(Namn)

(Adress)

Lenin och Tolstoj

(Forts. fr. sid. 1).
samma sätt gäller det att förstå att det rätta uttrycket för en Sverige-känsla just nu, är att gå in för en nedläggning av försvaret — ett ord som skulle myllras ner på de döda ordens kyrkogård i en namlös grav — och arbeta för upptagandet av tiden till en omgångsform mellan grannar.

Men de andra i sällskapet hade vid ordet växlats in på gamla spår där de rullade vidare, som spårvargar på sina skenor.

Fosterlandet! Ordet borde hos oss alla väcka ett myller av förmönelser, ljva minnen och vemodiga, skönlighet, rikedom, omväxling, stolhet, dröm. Men här väckte ordet fosterland tanken på kulpsvaret, inlett mera, ju kanske enderivarebåtar och flygplan med framskjutande bombkapslar.

Den som var ensam i sin grupp frågade: tycker ni att det var vettigt att främja kärlekens religion med stora religiösa, att använda eld och svärd och tortyr mot dem, som voro kättare ifråga om Kristi gud och trosföret? Nej, det var höjden av dåraktighet. Men däremot synes det er fullt riktigt att de värden, de möjligheter, som rymmas inom vårt lands gränser, skola kunna försvaras medelst en hopknäppt efterbildning av det maskineri, som skapas av de inom kristenheten ledande firmorna?

På denna punkt kom Rysaland in som argument för försvaret, som det gjort sen armées tid. Sverige har fått meningsfränder över hela Europa i sin ryssfruktan nu. Sedan en avspänning inträtt på den tysk-franska gränsen, är Rysland och dess avskärfade ständigt argument mot Europans avrustning. Man måste ju på sin sig medels sjöflotta och luftflotta, regementen och fästningar mot de kommunistiska idéerna och deras hänsynslösa lärare, vilkas politik är en satanisk blandning av kommunism och imperialism.

Det slog den som refererar samtalet med häpnad, att de av bolsjevikskräkta gripna kändare glädje över de senaste skandalerna inom folkkommissariatet. Det borde inte frändras synpunkt ha varit något glädjande — förnått att det annars är sant — att Kamenev, Lenins efterträdare, Sinovejev, den internationella propagandas och Djerzinsky, tjekans ledare, varit korrumperade. Varför ska vi glädja oss åt alla tecken på att det sitter dåligt föt i ledningen av en stat vi frukta? Om vi trots försvaret ska få kommunism här i landet, vore det ju bättre att vi finge inplanterad en renlig kommunism.

På samma sätt är det förvånansvärt att icke fruktan för Rysland föranleder någon hövligt i det språk, som föres om den fruktade. Det kan inte tänkas få väcka annat än bittra känslor och komma surt efter att småla som man gör.

Det vanliga svaret på en antydning i den riktningen kom även nu: bolsjevikerna skulle inte förstå hövligt, de fatta endast ett argument. Mot första temot i den ryska attacken, uppbyggningen, måste man ha polisens kulpsvaret, mot det andra, anfallet, måste man ha arméchefens.

Därvid blev det.
Men har ändå inte den bolsjevikiska erövningdriften blivit hejdad på en av sina angreppsfrenter, och detta icke av kulpsvaret utan av en andlig makt? Och är inte det underbara med detta möte det att Lenin där hejades av Tolstoj?

Mötet mellan dessa två jättgestalter (och uti handna den förre var mera

Det går an

ROMAN

AV

C. I. L. ÄLMQUIST

(Forts.)

Om det var begravnings eller båtbiättning, kunde hon icke väja; men hon drog oemotståndligt ut på avstånd följa. Allt var henne ännu ordligt, hemskt, alltför hastigt överraskande: att se sin mor, åtminstone tyda hennes kista med sin mun, innan hon nedsänktes, det var en nödvändighet.

Förledna söndagsmattor stävade hon tillsammans i sina tankar. Var var jag då? I torsdags reste jag ifrån Stockholm. Hade resan icke fördröjts, hade icke... om... så kunde vi... så kunde jag redan i söndagsaftons hava varit hemma. Nu är det onsdag! Var vore vi söndagsnatten? Var? På Bodarne, svarede hon sig själv.

Sara ville desto mindre nalkas läget, som frammanför aldrig gå ut i skådana; och de, och höra till sorgen, visa sig i synnerhet icke ute, och minst på kyrkogården, vid det avgörande tillfället. Men Sara måste till kyrkogården. Var ändamålet att hon sänka ned i jorden den älskades stoft, så måste hennes syn, skärpt så mycket som möjligt, söka följa denna färd till dess sista märkbara ögonblick.

Hon fann med rädsla, att stadens ringaste präst blivit den, som man ombetrott och kallat till utförande av

av en desillusionerad Tolstoj än man tänker sig) skedde på den indiska fronten. I Indien har alltid Tredje internationals propagandastaffett idealiskt arbetsfält. Där bor ett folk, i antal ofantligt överlägset sina behärskare och där finns fattigdom, en industrifaktas som lever under svåra arbetsförhållanden samt missnöje att arbeta med. Men vad har herjad propagandan där? Väl icke de straff engelska administrationen utmätt åt bolsjevikstuckens sammanslutningar, som tagit sig enstaka ord före? Nej, Gandhis idé om en vapenlös frihetskamp, som genomsvartat folket, även de nuvarande ledarna, som använda andra taktiska metoder än han.

Men var fick Gandhi den idé från? Det är sant att vördnaden för allt levande kan ha hämtat ur sin egen religions urkunder och läran att icke möta våld med våld ur Bergpredikanten. Men Gandhi behövde få dessa tankar omsätta på modernt språk, för att han skulle förstå deras tillämplighet på situationen av i dag, och där hjälpte honom Tolstoj, som han läste och genom brevväxling hade personlig kontakt med.

Så har då ett av alla de Rysland som finnas mött ett annat kanske snarare Rysland på den indiska fronten. Men varför ha de icke mötts i det egna landet?

Det är väl tillräckligt att spinnas vidare på denna tanke och svara: därför att i Rysland icke fanns någon människas, som liksom Gandhi förkroppsligade idén, vilket Tolstoj själv aldrig fick göra.

Det är alltid synd om en idé, som skall förkroppsligas. Som likt Indras dotter måste bindas i lidandet att vara till, att få "sin syn förändrad av ett öga, sin hörsel försvagad av ett öra". Därmed är dess dödliga hann utsatt för alla former som träffa jordiska väsen, den kan komma på avvägar, den att dö. Men ändå är denna transsubstantiation nödvändig för att något stort skall ske.

Det är ett under, som Ingen kan besluta eller framkalla. Men man har rätt att känna en fast förvisning att det skall ske även i Rysland, när stunden är inne.

Vårt kulpsvareföret har mycket litet med vårt framtida öde att göra. Det avgöres på annat sätt.

förtäring. Kistan gick oavvärd av de människor, som varit galosch-tillverkans arbetare på verkstaden, och vilka, sålän vane att gå i svart, nu syntes dåligt utstyria i till en stor långsam och likasom i letargi. Enöt det lände, åtminstone överens kläder. Men allas ansikten hade, då Sara såg dem tråda förbi, burit spår av blekhet, insjuknhet; hava de varit så illa under de tre veckor jag varit bemyrdar? nej! det måste betydligt sorg eller andakt, hoppades hon. Kistan befann sig redan långt inne på kyrkogården, då dottern med vacklande steg även försökte att vaka sig ditin.

Hon bläckade runt omkring denna ända. Ingen människokrop fanns synad, i vilken hon kunde blanda sig, för att på detta sätt säga nalkas närmare till den upplagade jordhög, varpå hennes strändande ögon stodo. Hon drog sig således avskild bort till den hög grävsten, under ett träd. Bakom den skydd sig själv, kunde hon ändå få äse sin mors stoft... enda... boder.

En matt ringning börjades med kyrkans minsta klocka, prästen upplösg handböoken, klockaren tog upp sin psalmböcker.

Vid dessa ljud sjöng Sara på knä i gräset vid den avlägsna gravstenen; tårar kommo i stridig fall, hennes huvud darrade ändå med enot blomstervallen och hennes händer emottog den fallande pannan. Min mor! min mor! utropade hon högt, ty hon visste, att ingen döddig borde henne bära. Ett sådant minne genomströmmade hennes hjerta dock försvår; jag har uppfyllt din önskan, min mor! din oavklagliga förmaning till mig; jag jag lytt. O, varest du nu är, giv mig din välsägelse!

Psalmversen var kort, ringningen var slut, och prästens ord icke flere än handböoken. Allt uppgj således fullkomligen som det skulle: intet fattades, men också intet var tillagt.

Under verkställens insynerna ögon syntes intet blott övert på kinderna Lärpojkarne, av frisk by, fattade de i beredskap stående skolarne och började nedströta millen.

Albert hade nått sin bestämelse i gatubörnet; tagit en kammarer en trappa upp på stadsbalkonen, och vandrade i den, en orolig, styfken och värdande, men ändå övert på kinderna nedstämmande. Han såg på klockan, hon var sju på kvällen. Att beställa hästar genast för morgondagen och så snart resa till Sollebrunn, syntes honom nu omöjligt; men klockan fyra fann han det vara just det rätta.

Först måste han väl ändå taga avsked av... och när borden hans återkommit likligen inträffa? Allt detta kunde väl icke vara överläggningar av allra mest nödvändigt art; men han hade redan vant sig till med en överläggning om så mycket; han ville göra så även nu, och han fann sig ensam.

Hans oro samlade sig slutligen i en enda brämppakt; han satt tygt, stela och strändande i sin hörsnoffa med undran på att intet lud kom. Han hörde en uppsvepska slå i några dörrar till rum uti utförare. Han ropade henne med dömtörande stämma: Hon anlände i flygande. Giv mig en kopp te! sade han och såg vild ut.

Teet kom, het och starkt. Själva hon, som har det, så förargad ut; ty tillmodet kan förgå på vem som helst; och när sergenten förde koppen till läppen, brände han sig så föredjälvt, att han ropade: det var fan!

Kunde du då icke hava väntat litet med det? utbröt han; jag är icke skapt att skällas.

(Forts.)

Ingen klagan

om man applicerar blodet, renar magen och tarmarna från osunda rester och utdrivar utsynen från kroppen, värmed man undanöjdröten roten och grundorsaken till illamående och många sjukdomar.

Denna för hela organismen välgörande process erhålles genom att använda

Fruktsalt-Samarin

Det biter sig vid och ger kalas. Pris per fl. 250. Säljes i alla apotek, hos droghandlare, m. s. v.

Cederroths Tekniska Fabrik

Stockholm